

ความสัมพันธ์อาเซียน-เยอรมนี

1. การรับสถานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของเยอรมนี

- ตามข้อ 44 ของกฎบัตรอาเซียนระบุว่า ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Foreign Ministers' Meeting: AMM) อาจมอบสถานภาพอย่างเป็นทางการ (formal status) ให้แก่ภาคีภายนอกในฐานะต่างๆ ได้แก่

- (1) คู่เจรจา (Dialogue Partner)
  - (2) คู่เจรจาเฉพาะสาขา (Sectoral Dialogue Partner)
  - (3) หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner)
  - (4) ผู้สังเกตการณ์พิเศษ (Special Observer)
  - (5) ผู้ที่ได้รับเชิญ (Guest)
- หรือสถานภาพอื่นที่อาจจัดตั้งขึ้น

- ตั้งแต่ปี 2552 เยอรมนีมีปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือกับอาเซียนอย่างแข็งขันมาโดยตลอด โดยได้ให้เงินสนับสนุนแก่อาเซียนจำนวน 90 ล้านยูโรในสาขาหลัก ได้แก่ (1) ด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (2) การบูรณาการทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค และ (3) การส่งเสริมความเข้มแข็งของสำนักเลขาธิการอาเซียน ทั้งนี้ เยอรมนีได้แสดงความสนใจจะมีสถานภาพความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับอาเซียนโดยตระหนักดีว่า เยอรมนี ซึ่งเป็นหนึ่งในรัฐสมาชิกของสหภาพยุโรป ไม่สามารถจะขอรับสถานะคู่เจรจา (Dialogue Partner) เช่นเดียวกับสหภาพยุโรปได้ จึงมีหนังสือถึงเลขาธิการอาเซียนแจ้งความประสงค์ที่จะเป็น หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner) แทน

- การขอเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของเยอรมนีได้ดำเนินการตาม Guidelines for ASEAN's External Relations กล่าวคือ (1) เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยอรมนีได้มีหนังสือแจ้งเลขาธิการอาเซียน (2) วันที่ 1 มีนาคม 2560 เลขาธิการอาเซียนจึงได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนแจ้งความประสงค์ดังกล่าวของเยอรมนี (3) เลขาธิการอาเซียนได้จัดทำรายงานการประเมินค่าของเยอรมนี โดยผลของรายงานฯ ชี้ว่าเยอรมนีมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของอาเซียน (4) ในช่วงการประชุม AMM/PMC เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2559 ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนได้มอบสถานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาแก่เยอรมนี

2. ความร่วมมืออาเซียน-เยอรมนี

- เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2560 รองเลขาธิการอาเซียน (ฝ่ายการเมืองและความมั่นคง) และเอกอัครราชทูตเยอรมนีประจำอาเซียนได้เป็นประธานร่วมกันจัดการประชุม ASEAN-Germany Development Partnership Committee (AG-DPC) ครั้งที่ 1 ที่กรุงจาการ์ตา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- พัฒนาการที่สำคัญ รองเลขาธิการอาเซียนฯ ได้บรรยายสรุปเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลไกต่างๆ ของอาเซียน โดยเฉพาะกรอบ ADMM Plus และ EAS การปรับปรุงการทำงานของอาเซียน อาทิ การลดจำนวนการประชุมของอาเซียน และการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์กับภาคีภายนอกอาเซียน ฟิลิปปินส์ แจ้งถึงประเด็นสำคัญในการเป็นประธานอาเซียนในปีนี้ เอกอัครราชทูตเยอรมนี ได้บรรยายสรุปเรื่องสถานการณ์การเมืองในเยอรมนี อาทิ การเลือกตั้ง Federal Election ในเดือนกันยายน 2560 และ

การเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยอรมนีในไม่ช้านี้ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้หารือถึงนโยบายของสหรัฐฯ ต่อยุโรปและ TPP รวมถึงสถานการณ์ในทะเลจีนใต้

○ ความร่วมมืออาเซียน-เยอรมนี เยอรมนีประสงค์จะร่วมมือกับอาเซียนด้านความมั่นคงทางทะเล ความเชื่อมโยงทางอากาศ ความมั่นคงทางไซเบอร์ และการบริหารจัดการภัยพิบัติ ได้หยิบยกประเด็นการยกเว้นภาษีและศุลกากรในการดำเนินโครงการความร่วมมืออาเซียน-เยอรมนี อีกทั้งยังได้บรรยายสรุป เรื่องความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับเยอรมนี ฝ่ายอาเซียนประสงค์จะเน้นความร่วมมือในสาขาที่เยอรมนีเชี่ยวชาญ อาทิ การพัฒนาอย่างยั่งยืน การส่งเสริมอาชีวศึกษา การส่งเสริม SMEs การท่องเที่ยว และการศึกษา

○ ทั้งนี้ ที่ประชุม AG-DPC ได้ (1) รับทราบสถานะโครงการความร่วมมืออาเซียน-เยอรมนี (2) มอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดทำ list of priorities สำหรับความร่วมมืออาเซียน-เยอรมนีเพื่อนำเสนอที่ประชุม AG-DPC ต่อไป และ (3) รับรองเอกสาร Terms of Reference for the ASEAN-Germany Development Partnership Committee ซึ่งกำหนดบทบาทหน้าที่ของ AG-DPC อาทิ ให้มีการประชุม AG-DPC อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ณ กรุงจาการ์ตา โดยมีรองเลขาธิการอาเซียนฝ่ายการเมืองและความมั่นคงเป็นประธานร่วมกับเอกอัครราชทูตเยอรมนีประจำอาเซียน และสามารถหารือกันได้ในทุกความร่วมมือเฉพาะสาขา (functional cooperation)

3. การจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ (ASEAN Committee in Third Countries and International Organisations)

● ACTCs จัดตั้งขึ้นในประเทศที่มีใช่ประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์และอัตลักษณ์ของอาเซียนในประเทศนั้นๆ ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ และการประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ/หน่วยงานราชการของประเทศนั้นๆ โดยแต่ละ ACTC ประกอบด้วยคณะผู้แทนทางการทูตของประเทศสมาชิกอาเซียน (ระดับเอกอัครราชทูต) มีกำหนดประชุมและจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันเป็นประจำ โดยในปัจจุบัน อาเซียนมี ACTC ทั่วโลก 50 แห่ง

● ในเยอรมนีมีสถานเอกอัครราชทูตประเทศสมาชิกอาเซียน ณ กรุงเบอร์ลิน (ASEAN Committee in Berlin) ครอบคลุม 10 ประเทศ

4. การรับผู้แทนของรัฐที่มีใช่สมาชิกอาเซียนประจำอาเซียน (Accreditation of Non-ASEAN Member States to ASEAN)

● H.E. Michael Baron von Ungern-Sternberg เอกอัครราชทูตเยอรมนีประจำอินโดนีเซียได้ยื่นอักษรสาส์นตราตั้ง (letter of credentials) ต่อเลขาธิการอาเซียนเพื่อดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตเยอรมนีประจำอาเซียนเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2559

*****

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน
กรมอาเซียน
เมษายน 2560